

Informacja na temat „Ojczysty – dodaj do ulubionych”

Kampania „Ojczysty – dodaj do ulubionych” finansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zainaugurowana została 20 lutego 2012 roku. Organizatorem Kampanii jest Narodowe Centrum Kultury. Partnerem kampanii jest Rada Języka Polskiego.

Podstawowe cele kampanii to kształtowanie świadomości językowej Polaków i propagowanie dbałości o poprawność polszczyzny. Kampania ma przypominać o roli i miejscu języka ojczystego w życiu Polaków, ma przyczynić się do podnoszenia świadomości językowej, do ugruntowania poczucia, że polszczyzna jest tworzona przez każdego użytkownika i że to każdy z nas jest za nią odpowiedzialny. Język jest wartością samą w sobie, jest wspólnym dobrem, dlatego wszyscy powinniśmy o niego dbać.

W ramach Kampanii:

– Prowadzone są aktywne działania w mediach społecznościowych.

Kampania zyskała sobie niezwykłą popularność wśród młodych odbiorców – do nich skierowane są działania w Internecie, np. na Facebooku i Instagramie. Prowadzony przez NCK profil na Facebooku poświęcony poprawnej polszczyźnie funkcjonuje od 2012 roku. Przez ten czas zyskał ponad 110 000 fanów i jest najpopularniejszym profilem prowadzonym przez centralne instytucje kultury. Profil kampanii na Instagramie zgromadził ponad 42 000 użytkowników. Publikowane w ramach Kampanii porady językowe, vlogi, spoty, podcasty, słuchowiska, a nawet filmy animowane docierają do szerokiego grona odbiorców. Codziennie publikowane są ciekawostki na temat poprawności językowej, etymologii słów, ortografii lub wymowy. Zbiór tekstów liczy już około 1700 pozycji, a dostęp do nich może mieć każdy, kto wejdzie na stronę kampanii.

– Produkowane są materiały audiowizualne.

W latach 2012-2024 w ramach kampanii zrealizowano:

- o 13 spotów telewizyjnych,
- o 2 krótkie filmy animowane i 1 teledysk muzyczny,
- o 16 odcinków wideobloga „Przejrzysty Ojczysty”,
- o 5 odcinków podcastu o tłumaczeniach,
- o 10 odcinków słuchowiska „Opowiadki językowe”.

Statystyki wyświetleń spotów, vlogów, filmów animowanych, debat oraz odsłuchów podcastów (internet) prezentują się następująco:

- o Spoty, filmy animowane, teledyski: 3 561 842,
- o Wideoblog: 251 550,
- o Debaty: 135 969,
- o Podcast: 2898.

– Wydana została seria wydawnicza.

Ukazały się publikacje poświęcone zagadnieniom związanym z kulturą języka, językoznawstwem, historią języka polskiego, teorią i historią literatury oraz zbiory poezji:

- o „Polski z urzędu. O poprawności języka urzędowego” pod redakcją naukową Elizy Czerwińskiej i Radosława Pawelca,
- o „Etyczny i pragmatyczny. Polskie dyskursy polityczne po 1989 roku” autorstwa Katarzyny Kłosińskiej,
- o „Haiku” - zbiór wierszy Dariusza Brzóska-Brzósiewicz,

- o „Oblicza polszczyzny” pod redakcją naukową Andrzeja Markowskiego i Radosława Pawelca.

- **Wydana została gra planszowa „Ojczysty”.**

W ramach kampanii w 2018 roku wydana została gra planszowa „Ojczysty”, wznawiana kolejno w 2020 i 2022 roku. W 2021 roku NCK przeprowadziło badanie użytkowników gry, które służyło poznaniu opinii na jej temat i określeniu jej potencjału, z jednej strony – w edukacji, z drugiej – jako formy spędzania wolnego czasu. Badanie objęło trzy grupy: graczy, czyli osoby grające w grę w celach rozrywkowych; edukatorów, wykorzystujących grę w kształceniu dzieci i dorosłych oraz ekspertów w dziedzinie gier planszowych. Zdaniem edukatorów, którzy wykorzystali grę w pracy z dziećmi i młodzieżą, jest ona pozytywnie przyjmowana przez uczniów, przy czym zdecydowanie większe zaangażowanie występuje u starszej młodzieży (ostatnia klasa szkoły podstawowej i klasy licealne). Badani dostrzegli także potencjał wykorzystania gry jako integracyjnej rozgrywki międzypokoleniowej, w której np. dziadkowie współzawodniczą z wnukami. Rezultatem badania było opracowanie poradnika dla nauczycieli i edukatorów wraz ze scenariuszami lekcji umożliwiającymi wykorzystanie gry na lekcjach języka polskiego w szkołach. Poradnik dostępny jest na stronie NCK.

- **Opracowane zostały materiały edukacyjne.**

Przeprowadzone badanie użytkowników gry zaowocowało w rezultacie opracowaniem materiałów edukacyjnych, które dostępne są do pobrania na stronie internetowej NCK:

- o OJCZYSTY – DODAJ DO EDUKACJI! PORADNIK DLA NAUCZYCIELI I EDUKATORÓW - poradnik dla nauczycieli i edukatorów wraz ze scenariuszami lekcji umożliwiającymi wykorzystanie gry, np. na lekcjach języka polskiego w szkołach. Poradnik skierowany jest przede wszystkim do osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowych oraz instytucjach kultury,
- o „OPOWIEŚCI I SPACERY JĘZYKOWE – WYSTAWY DO POBRANIA” - trzy materiały edukacyjne do wykorzystania na lekcjach języka polskiego w szkołach, domach, na zajęciach w domach kultury lub innych instytucjach: Wystawa „Opowieści z babcinego podwórka. Językowy spacer wśród nazw roślin i zwierząt w polszczyźnie”, Wystawa „Ze słownikiem do zoo. Językowa wycieczka po świecie nazw zwierząt w polszczyźnie” oraz Wystawa „Co się kryje w słowie, co nam słowo powie... Krótka historia zapożyczeń ich literami opowiedziana”.
- **Organizowane są doroczne debaty**, podczas których odbiorcy mogą wysłuchać interesujących rozmów z udziałem ekspertów i reprezentantów młodego pokolenia.
- **Realizowany jest finansowany ze środków MKiDN program dotacyjny „Ojczysty – dodaj do ulubionych”:**
 - o obok działań o charakterze edukacyjnym i popularyzatorskim Narodowe Centrum Kultury – za pośrednictwem programu dotacyjnego „Ojczysty - dodaj do ulubionych” wspiera finansowo przedsięwzięcia realizowane przez samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające w sektorze kultury. Celem strategicznym programu jest kształtowanie twórczych, odpowiedzialnych i świadomych postaw wobec języka polskiego, budowanie kompetencji językowych oraz doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem ojczystym poprzez realizację projektów popularyzujących wiedzę o języku,
 - o w ramach organizowanych od 2012 roku naborów – wnioskodawcy złożyli 4196 wniosków o dofinansowanie projektów. Spośród nich wyłoniono do dofinansowania w sumie 404 projekty służące kształtowaniu świadomości językowej, umiejętności posługiwania się polszczyzną oraz popularyzujące wiedzę o języku, przeznaczając na ich realizację łączną kwotę 13 669 000,00 zł.

Szczegółowe informacje zawiera poniższa tabela:

Program dotacyjny „Ojczysty - dodaj do ulubionych”			
rok	Liczba złożonych wniosków	liczba dofinansowanych projektów (beneficjentów)	Budżet Programu
2012	200	33	1 000 000,00 zł
2013	218	32	1 000 000,00 zł
2014	391	29	1 000 000,00 zł
2015	385	28	1 000 000,00 zł
2016	336	30	1 000 000,00 zł
2017	394	33	1 000 000,00 zł
2018	144	28	1 000 000,00 zł
2019	207	27	1 000 000,00 zł
2020	303	28	1 000 000,00 zł
2021	513	29	1 000 000,00 zł
2022	348	32	1 000 000,00 zł
2023	396	31	1 000 000,00 zł
2024	361	44	1 669 000,00 zł
SUMA	4196	404	13 669 000,00 zł